



VELIKI PROJEKT Okončani građevinski radovi na važnom dijelu porečke pravoslavne

Eufrazijana s obnovljenim zvonikom zasjala u punom sjaju



Zvonik Eufrazijene simbol je Poreča

Zahvaljujući novom modelu financiranja provođenje radova na obnovi zvonika Eufrazijeve bazilike bilo je moguće dovršiti u kratkom roku. Sredstva za obnovu zvonika, u ukupnom iznosu od 2,4 milijuna kuna, je kroz programsku djelatnost Hrvatskog restauratorskog zavoda osiguralo Ministarstvo kulture i medija RH, a dovršetak radova u željenom roku omogućen je sufinanciranjem Porečke i Pulskog biskupije i Istarske županije uz potporu Grada Poreča.

Piše Mirjan RIMANIĆ
Snimio Milivoj MIJOŠEK

POREČ - Dovršetak obnove zvonika Eufrazijeve bazilike sinoć je svečano predstavljen u nazočnosti visokih učvaničkih, državnih i lokalnih dužnosnika i crkvenih velikodostojnika. U podnožju zvonika porečke pravoslavne bazilike o značaju poduzetih radova govorili su ministrica kulture i medija Republike Hrvatske Nina Obuljen Koržinek, nadbiskup Dražen Kutleša, ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda Tajana Pleš, porečki gradonačelnik Loris Peršurić i župan Istarske županije Fabrizio Radin.

Gradjevinski radovi od kraja 2019.

Ministrica Obuljen Koržinek je istaknula važnost cijelog sklopa Eufrazijane, koja nije simbol samo Poreča već jedan od najvećih simbola bizantske kulture na Mediteranu.

- Čuvanje kulturne baštine jača svijest o našoj zajednici, a kultura nas povezuje s prošlošću i trasira put prema budućnosti. Dovršetak ove faze radova je i najava obnove cijelog kompleksa koja će trajati

nekoliko narednih godina, kazala je Obuljen Koržinek.

Ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda Tajana Pleš, istaknula je značaj Eufrazijane, koja je 1997. godine uvrštena na UNESCO-ov Popis svjetske baštine. Ona je govorila o radovima na obnovi zvonika, koji su započeli 2018. godine dopunom dokumentacije postojećeg stanja, preliminarnom analizom stanja konstrukcije te provedbom sondiranja i iscrpnih laboratorijskih analiza zatečenih žbukanih slojeva na dostupnim dijelovima pročelja zvonika. Nakon dovršetka tih aktivnosti gradjevinski su radovi počeli potkraj 2019. godine.

Osim cijelovitih gradjevinskih radova, u koje je uključena i sanacija konstrukcije te izvođenje nove gromobranske instalacije, koje je izvela tvrtka Kapitel, podizanjem skele u cijeloj visini zvonika omogućena su dodatna konzervatorsko-restauratorska istraživanja kojima su dopunjene i zaokružene spoznaje o njegovoj geniji.

Zahvaljujući novom modelu financiranja provođenje radova bilo je moguće dovršiti u kratkom roku. Sredstva, u ukupnom iznosu od 2,4 milijuna kuna, je kroz



Ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek u društvu nadbiskupa Dražena Kutleša i porečkog gradonačelnika Loris Peršurića

programske djelatnosti Hrvatskog restauratorskog zavoda osiguralo Ministarstvo kulture i medija RH, a dovršetak radova u željenom roku omogućen je sufinanciranjem Porečke i Pulskog biskupije i Istarske županije uz potporu Grada Poreča.

Nova faza istraživanja i obnove

Upravo na značaj te sinergije ukazao je župan Istarske županije Fabrizio Radin istaknuvši da je ona omogućila da Eufrazijeva bazilika zasja u punom sjaju.

O važnosti obnove zvonika, koji je prepoznatljiva vizura Poreča, govorio je porečki gradonačelnik Loris Peršurić, a nadbiskup Dražen Kutleša zahvalio je svima koji su omogućili realizaciju projekta i istaknuo ponos zbog obnove kompleksa Eufrazijeve bazilike.

“Dovršetak ove faze radova je i najava obnove cijelog kompleksa Eufrazijeve bazilike, koja će trajati nekoliko narednih godina

Nina Obuljen Koržinek,
ministrica
kulture i medija

radova na oltarnoj pregradi bazilike te preventivna zaštita i monitoring stanja zidnog oslika u starijim sakristijama.

Veličanstveni episkopalni sklop Eufrazijane smješten je u povijesnoj jezgri Poreča. Dijelovi sklopa: trobrodna bazilika, atrij s kvadrilateralnim memorijalnim kapelama i biskupska palača datiraju iz 6. stoljeća i do danas su ostali gotovo u cijelosti sačuvani, a djelomično su u izvornoj funkciji. Ta intervencija cara Justinijana koji je u Istru poslao i biskupa Eufrazija i novac za gradnju, prikazana je na mozaiku središnje apside bazilike. Svi izvorni mozaički prizori te arhitektura sklopa jedan su od ključnih primjera ranokršćanske umjetnosti na Mediteranu. Stoga je Eufrazijana 1997. godine uvrštena na UNESCO-ov Popis svjetske baštine.

Iako su tijekom druge polovice 20. stoljeća provedeni opsežni radovi koji su cijeli sklop dobio današnji izgled, jasno su vidljive rane građevinske faze datirane u 4. i 5. stoljeće, kao i one kasnije: od zvonika dogradenog uz zapadnu stranu krstionice u 11. stoljeću i dovršenog u 16. stoljeću do većih građevinskih intervencija tijekom 18. i 19. stoljeća.